NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

M. POIARES MADURO

prednesené 25. januára 2007 [1]

1. Zásluha na tom, že sa začalo v právnej rovine uvažovať o dôsledkoch hluku spôsobovanom lietadlami a o potrebe zosúladenia všeobecného záujmu spojeného s využívaním leteckého priestoru s právami tých, ktorí akýmkoľvek spôsobom znášajú dôsledky hluku pri štarte a pristávaní lietadiel, sa pripisuje kurčatám v Severnej Karolíne — bolo to v roku 1946 a išlo o Najvyšší súd Spojených štátov [2].

2. Prejednávaná vec sa týka prijatia kráľovského nariadenia zo 14. apríla 2002 (Arrêté Royal, ďalej len „nariadenie“) Belgickým kráľovstvom, ktoré upravuje nočnú prevádzku určitých civilných podzvukových lietadiel. Podľa Komisie si Belgické kráľovstvo prijatím tohto nariadenia nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo smernice 2002/30/ES [3], ako aj z článku 10 druhého odseku Zmluvy ES a článku 249 tretieho odseku Zmluvy ES.

3. Belgickému kráľovstvu sa vytýka, že počas lehoty priznanej na prebratie smernice prijalo opatrenia „spôsobilé vážne ohroziť výsledok stanovený smernicou“, a tým si nesplnilo povinnosti Spoločenstva, ako ich vykladá judikatúra Súdneho dvora, počnúc rozsudkom vo veci Inter-Environnement Wallonie [4].

I — Právny rámec

A — *Právo Spoločenstva*

4. Cieľom smernice 2002/30 bolo stanoviť jednotné pravidlá Spoločenstva, ktoré sa uplatnia pri zavádzaní prevádzkových obmedzení na letiskách členských štátov. Účelom týchto obmedzení je zníženie hluku spôsobovaného civilnými podzvukovými lietadlami.

1 — Jazyk prednesu: portugalčina.

2 — United States v. Causby, 328 U.S. 256 (1946).

3 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 26. marca 2002 o pravidlách a postupoch zavedenia prevádzkových obmedzení podmienených hlukom na letiskách Spoločenstva (Ú. v. ES L 85, s. 40; Mim. vyd. 07/006, s. 96).

4 — Rozsudok z 18. decembra 1997, C-129/96, Zb. s. I-7411.

5. Článok 2 písm. g) smernice definuje pojem vyvážený prístup, ktorý podnecuje právnu úpravu Spoločenstva v tejto oblasti:

„‚vyvážený prístup' znamená prístup, podľa ktorého členské štáty preskúmajú dostupné opatrenia na riešenie problémov s hlukom na letiskách na ich území, t. j. predvídateľné vplyvy zníženia hluku lietadiel pri zdroji, plánovanie a využitie krajiny, prevádzkových postupov a prevádzkových obmedzení týkajúcich sa zníženia hluku".

6. Článok 4 ods. 4 stanovuje kritériá hodnotenia hluku lietadiel, ako „stanovených na základe certifikačného postupu vykonaného v súlade so zväzkom 1, časťou II, kapitolou 4 prílohy 16 k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, tretie vydanie (júl 1993)". Kritériá stanovené vo zväzku I, časti II, kapitole 3 uvedeného dohovoru sa používajú aj na definovanie pojmu „limitovane vyhovujúceho lietadla", uvedeného v článku 2 písm. d) smernice.

7. Vyvážený prístup predstavuje kompromis — stanovený na medzinárodnej úrovni —, ktorého cieľom je zosúladiť politiky zníženia hluku s požiadavkami rozvoja civilného letectva. [5]

8. Článok 15 smernice predpokladá zrušenie skôr platného nariadenia Rady (ES) č. 925/1999 z 29. apríla 1999 o registrácii a prevádzke určitých typov civilných podzvukových lietadiel v rámci Spoločenstva, ktoré boli modifikované a znovu certifikované ako lietadlá spĺňajúce normy zväzku I, časti II, kapitoly 3 prílohy 16 k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, tretie vydanie (júl 1993). [6]

9. Prekonanie skorších právnych predpisov platných od apríla 2002, ešte skôr, ako nastali všetky účinky, ktoré boli s nimi spojené (ako ich predpokladal článok 3 tohto nariadenia [7]) je jedným z cieľov tohto nového nástroja Spoločenstva. Smernica sa totiž snaží zosúladiť európsky právny rámec so smermi prijatými v rámci ICAO. Tieto nové medzinárodné smery sú definované v rezolúcii A 33/7 (prijatej pri príležitosti 33. zhromaždenia ICAO), na ktorú smernica odkazuje v odôvodnení č. 10. [8]

5 — Ako to jasne vyplýva z prílohy C rezolúcie A 33/7, prijatej 33. zhromaždením Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve (ICAO).

6 — Ú. v. ES L 115, s. 1.

7 — Uvedený článok 3 zavádza celý rad prísnych zákazov použitia recertifikovaných civilných podzvukových lietadiel.

8 — Postoj rezolúcie A 33/7 ku koncepcii vyváženého prístupu bol potvrdený nasledujúcou rezolúciou A 35/5, prijatou 8. októbra 2004.

10. Prístup smernice k prevádzkovým obmedzeniam sa netýka rozhodnutí, ktoré už boli prijaté; z pôsobnosti smernice sú podľa článku 7 vyňaté:

„a) prevádzkové obmedzenia, ktoré už boli v platnosti k dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice;

b) menšie technické zmeny čiastočných prevádzkových obmedzení, ktoré nemajú žiadny podstatný vplyv na náklady leteckých operátorov na ktoromkoľvek danom letisku spoločenstva a ktoré boli zavedené po nadobudnutí účinnosti tejto smernice“.

Ďalšie výnimky vzťahujúce sa na zvláštne prípady sú stanovené v článkoch 8 a 9.

11. Smernica nadobudla účinnosť v deň jej uverejnenia, a to 28. marca 2002. Podľa článku 16 tejto smernice členské štáty do 28. septembra 2003 uvedú do platnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Okrem toho sú povinné okamžite o tom informovať Komisiu.

B — *Vnútroštátna právna úprava*

12. Kráľovské nariadenie zo 14. apríla 2002 bolo uverejnené v *Moniteur belge* zo 17. apríla 2002, prílohe I.

13. Článok 1 belgickej právnej úpravy stanovuje, že:

„V čase nočných hodín od 23. hodiny miestneho času do 6. hodiny miestneho času je prevádzka civilných podzvukových lietadiel povolená iba vtedy, ak tieto lietadlá uskutočňujú lety pri rovnom rozložení.“

14. Článok 2 naopak stanovuje, že:

„Článok 1 sa nepoužije:

1. na lietadlá preletujúce belgické územie v rámci letu, ktorého miesta odletu a určenia sa nachádzajú v cudzine;

2. na civilné podzvukové lietadlá, ktoré:

a) sú buď vybavené motormi, ktorých obtokový pomer je rovnaký alebo vyšší ako tri, a sú v súlade s normami prílohy 16 Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve zväzku I, časti II, kapitoly 3, tretie vydanie (júl 1993) alebo s prísnejšími normami;

b) alebo sú od vzniku, to znamená bez toho, aby boli recertifikované, v súlade s normami uvedenými v bode a) vyššie alebo s prísnejšími normami.“

15. Článok 3 stanovuje, že toto nariadenie sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia nariadenia (ES) č. 925/1999.

16. V článku 4 je stanovený 1. júl 2003 ako dátum nadobudnutia účinnosti tohto kráľovského nariadenia, teda menej ako tri mesiace pred uplynutím lehoty stanovenej v smernici na jej prebratie, viac ako rok po nadobudnutí jej účinnosti.

II — Konanie pred podaním žaloby

17. Komisia 6. júna 2002 žiadala od belgických orgánov informácie o kráľovskom nariadení zo 14. apríla 2002. Komisia sa zamerala najmä na tú okolnosť, že na účely stanovenia prevádzkových obmedzení belgické nariadenie ponecháva odkaz na kritérium „obtokového pomeru“, ktoré je uvedené v nariadení (ES) č. 925/1999, zatiaľ čo na jednej strane pri uverejnení kráľovského nariadenia už bolo toto nariadenie zrušené a na druhej strane toto kritérium nebolo prebraté do nového predpisu.

18. Belgické orgány odpovedali listom z 28. júna 2002. Keďže táto odpoveď Komisiu neuspokojila, zaslala tomuto členskému štátu 24. októbra 2002 výzvu, v ktorej mu oznámila, že opatrenia prijaté počas lehoty na prebratie smernice sú spôsobilé vážne ohroziť uskutočnenie výsledku stanoveného touto smernicou. V bode 2.2 výzvy Komisia uviedla, že nariadenie odkazuje na kritériá obtokového pomeru a recertifikácie, ktoré smernica nepozná.

19. Belgické orgány vo svojej odpovedi z 23. decembra 2003 uviedli niekoľko tvrdení na preukázanie toho, že kráľovské nariadenie zo 14. apríla 2002 bolo iba formalizáciou opatrenia, ktoré bolo „v platnosti“ už pred nadobudnutím účinnosti smernice, a že jeho obsah má byť teda posudzovaný v zmysle článku 7 tejto smernice.

20. Ako dôvod omeškania s formalizáciou kráľovského dekrétu Belgicko uviedlo zložitosť vnútorného usporiadania štátu a nevyhnutnosť spolupráce a dohadovania medzi rôznymi úrovňami zákonodarnej právomoci v oblasti správy letísk a leteckej dopravy.

21. Keďže Komisia nepovažovala poskytnuté vysvetlenia za uspokojivé, 3. júna 2003 zaslala Belgicku odôvodnené stanovisko, na ktoré Belgicko odpovedalo listom z 3. augusta 2003.

22. Komisia sa nakoniec návrhom z 28. novembra 2005 rozhodla podať túto žalobu podľa článku 226 Zmluvy ES.

III — Analýza

23. Komisia tvrdí, že opatrenia prijaté kráľovským dekrétom zo 14. apríla 2002 — zavedené počas lehoty priznanej na prebratie smernice — sú prevádzkovými obmedzeniami lietadiel, ktoré sú definované v článku 2 písm. e) smernice 2002/30.

24. Tieto obmedzenia boli prijaté bez toho, aby boli zohľadnené články 5 a 6 smernice. Uvedené články stanovujú celý rad pravidiel hodnotenia, ktoré sa použijú pri uvádzaní obmedzení a pri stiahnutí z prevádzky lietadiel „limitovane vyhovujúcich“ kritériám stanoveným vo zväzku I, časti II, kapitole 3 prílohy 16 ICAO. Definícia limitovane vyhovujúcich lietadiel — ako bolo uvedené vyššie — je uvedená v článku 2 písm. d) smernice.

25. Okrem toho, tieto obmedzenia boli zavedené bez zohľadnenia ustanovení článku 10 smernice. Tento článok ukladá členským štátom, aby na účely uplatnenia obmedzení podľa článkov 5 a 6, stanovili postupy konzultácií zainteresovaných strán, ako aj všeobecnejšiu povinnosť transparentnosti výberu zvoleného riešenia.

26. V závere svojej žaloby Komisia v bode 43 uvádza, že prijatie nariadenia „trvalo poškodzuje podmienky prebratia a uplatnenia smernice, pretože tým, že požaduje stiahnutie z prevádzky niektorých lietadiel, sa pri hodnotení účinkov hluku, ktoré táto smernica upravuje, nedá prihliadať na hluk spôsobený všetkými lietadlami, ktoré vyhovujú pravidlám definovaným v kapitole 3 prílohy 16 ICAO, a v dôsledku toho nie je možné dosiahnuť také optimálne zníženie hlučnosti, ktoré bude zlučiteľné s ustanoveniami uvedenej smernice“.

A — *Účinky smerníc počas lehoty na prebratie*

27. Návrh Komisie vychádza z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, počnúc rozsudkom Inter-Environnement Wallonie [9].

28. Podľa Súdneho dvora ustanovenia platnej smernice v spojení s článkom 10 druhým odsekom Zmluvy ES a článkom 249 tretím odsekom Zmluvy ES vyžadujú:

„... aby sa členský štát, ktorému je smernica určená, v priebehu lehoty stanovenej smernicou na jej prebratie zdržal prijatia opatrení, ktoré by mohli vážne ohroziť dosiahnutie výsledku stanoveného touto smernicou.“ [10]

29. Tejto judikatúry sa doposiaľ dovolávalo len v rámci prejudiciálnych konaní podľa článku 234 Zmluvy ES. Prejednávaná vec sa však týka konania o nesplnení povinnosti podľa článku 226 Zmluvy ES.

30. Uplatnenie uvedenej judikatúry sa spája s požiadavkou, aby bola zákonnosť vnútroštátnych právnych predpisov posudzovaná vzhľadom na okolnosti, ktoré existovali v čase ich prijatia, a teda, aby sa posúdilo, či ustanovenia Spoločenstva, ešte pred uplynutím lehoty na ich prebratie, bránia členským štátom prijímať právne opatrenia, ktoré nie sú zlučiteľné s povinnosťami uloženými právom Spoločenstva.

31. Význam tejto judikatúry je zrejmý.

32. Predovšetkým je potrebné rozlišovať medzi nadobudnutím účinnosti smernice a lehotou stanovenou na jej prebratie. Článok 254 ods. 1 Zmluvy ES jasne stanovuje:

„Nariadenia, smernice a rozhodnutia prijaté v súlade s postupom podľa článku 251 podpisuje predseda Európskeho parlamentu a predseda Rady a uverejňujú sa v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev. Nadobúdajú účinnosť v deň, ktorý je v nich stanovený alebo ak takýto deň nie je stanovený, v dvadsiaty deň po uverejnení.“

9 — Už citovaný rozsudok.

10 — Tamže, bod 50. Judikatúra potvrdená v rozsudkoch z 8. mája 2003, ATRAL, C-14/02, Zb. s. I-4431; z 10. novembra 2005, Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie, C-316/04, Zb. s. I-9759; z 22. novembra 2005, Mangold, C-144/04, Zb. s. I-9981; zo 4. júla 2006, Adeneler a i., C-212/04, Zb. s. I-6057, a zo 14. septembra 2006, Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie, C-138/05, Zb. s. I-8339.

33. V danom prípade článok 17 uvedenej smernice stanovuje:

„Táto smernica nadobúda účinnosť odo dňa jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*“.

K tomuto uverejneniu došlo 28. marca 2003.

34. Od tohto dňa smernica začína existovať a vo vzťahu k právnemu poriadku Spoločenstva a voči členským štátom začína zakladať svoje účinky, avšak štátom ponecháva lehotu na jej prebratie, ako je lehota stanovená v danom prípade v článku 16. Táto lehota slúži predovšetkým nato, aby bol členským štátom poskytnutý potrebný čas na prijatie opatrení na prebratie. [11]

35. Generálny advokát Mancini už v návrhoch prednesených 7. októbra 1986 vo veci 30/85 predložil otázku týkajúcu sa účinnosti smerníc počas lehoty stanovenej na ich prebratie [12]:

„… aj keď smernica neobsahuje výslovne klauzulu ‚standstill‘, jej vyhlásenie má ‚blokujúci účinok‘ v tom zmysle, že bráni členským štátom, aby prijali opatrenia, ktoré by odporovali jej ustanoveniam.

… Je teda zrejmé, že samotná skutočnosť, že bola prijatá, ukladá členským štátom povinnosť zdržať sa zavádzania nových opatrení, ktoré by tieto rozdiely zvýraznili.

… Tak ako každá iná sloboda, rovnako aj táto je podriadená obmedzeniam, a to najmä obmedzeniam stanoveným logikou. A teda niet pochybností, že môže ponechať v platnosti ustanovenia alebo postupy, ktoré s ňou nie sú v súlade; ale ako som už uviedol, je rovnako isté, že nesmie zhoršiť nesúlad, ktorý sa smernica snaží napraviť. Okrem iného je vhodné zvážiť tú skutočnosť, že opatrenia prijaté počas lehoty na prebratie musia byť nevyhnutne posudzované ako opatrenia prijaté na účely prebratia práva Spoločenstva; a opatrenia tohto typu prinajmenšom nesmú odporovať ustanoveniam tohto práva.“

36. Judikatúra Súdneho dvora tento účinok zakotvuje v už citovanom rozsudku Inter-Environnement Wallonie. Aj keď Súdny dvor nezdieľa úplne stanovisko, ktoré zastáva

11 — Rozsudky Inter-Environnement Wallonie, už citovaný v bode 41, a z 5. februára 2004, Rieser Internationale Transporte, C-157/02, Zb. s. I-1477, bod 68.

12 — Rozsudok z 11. júna 1987, Teuling/Bedrijfvereniging voor de Chemische Industrie, 30/85, Zb. s. 2497, bod 7.

generálny advokát Mancini, je toto rozhodnutie významným cieľovým bodom. Riešenie presahuje to, čo vo svojich návrhoch predniesených k už citovanému rozsudku navrhol generálny advokát Jacobs. [13]

37. Súdny dvor vysvetľuje účinky smerníc — počas lehoty na prebratie — pričom sleduje cieľ zabezpečiť ich účinnosť od chvíle, keď vstúpia do platnosti bez toho, aby štátom uložil nejakú povinnosť vopred konať. Okrem toho Súdny dvor nejde až tak ďaleko, aby rozhodol v prospech všeobecnej povinnosti členského štátu zdržať sa prijímania právnych predpisov v oblasti upravenej smernicou.

38. Článok 10 druhý odsek Zmluvy ES a článok 249 tretí odsek Zmluvy ES podľa ich výkladu určujú členským štátom povinnosť neohrozovať ciele Spoločenstva, ako sú stanovené v smernici. Povinnosť členského štátu konať, do uplynutia lehoty na prebratie, nepodlieha kontrole. Zároveň smernica Spoločenstva už od jej vstupu do platnosti môže brániť tomu, aby boli prijímané vnútroštátne právne predpisy, ktoré by mohli dosiahnutie týchto cieľov ohroziť.

39. Táto logika, ktorá vyplýva z „dobrej viery“ nie je vzdialená tomu, čo stanovuje medzinárodné právo; článok 18 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve uzavretom 23. mája 1969 predpokladá:

„Štát je povinný zdržať sa konania, ktoré by mohlo mariť predmet a účel zmluvy, ak:

…

b) v období, ktoré predchádza nadobudnutiu platnosti zmluvy, vyjadril svoj súhlas s tým, že bude viazaný zmluvou, a to za podmienky, že nadobudnutie platnosti zmluvy nie je neprimerane odďaľované“. [14]

40. Zákonodarné a správne funkcie členského štátu zostávajú zachované; tieto funkcie však musia byť vykonávané v súlade s ustanoveniami smernice a nesmú im odporovať, alebo aspoň nesmú sťažovať splnenie požiadaviek stanovených na úrovni Spoločenstva.

13 — Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs v už citovanej veci C-129/96.

14 — Pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 22. januára 1997, Opel Austria/Rada, T-115/94, Zb. s. II-39, body 76 až 90.

41. Na určenie toho, že členský štát si prípadne nesplnil povinnosť, Súdny dvor požaduje, aby bolo posúdené, či vnútroštátny právny predpis môže „vážne ohroziť“ ciele smernice.

42. V súvislosti s uvedeným súd Spoločenstva zdôraznil, že pri posudzovaní vnútroštátneho právneho predpisu je potrebné zohľadniť:

„... či predmetné ustanovenia úplne preberajú smernicu, ako aj konkrétne účinky uplatnenia týchto ustanovení, ktoré nie sú v súlade so smernicou, a ich dobu platnosti“. [15]

43. Okolnosť, že predmetné ustanovenia majú predstavovať prebratie smernice v plnom rozsahu, si vyžaduje skoršie posúdenie toho, či je toto prebratie primerané. Zdá sa dosť ťažké, aby bolo možné splniť povinnosť v stanovenej lehote, keď to, čo sa na jej splnenie výslovne uskutočnilo, nevyhovuje požiadavke.

44. Zároveň okolnosť, že predmetné vnútroštátne ustanovenie nepredstavuje opatrenie na prebratie, nie je okolnosťou, pre ktorú by sa naň nemalo vzťahovať posúdenie jeho zlučiteľnosti s požiadavkami Spoločenstva, pričom nezáleží na tom, či účelom ustanovenia vnútroštátneho práva prijatého po nadobudnutí účinnosti smernice je alebo nie je prebratie práva Spoločenstva. [16]

45. Posúdenie konkrétnych účinkov uplatnenia vnútroštátnych ustanovení a doby ich platnosti vedie ku konkrétnejšej analýze.

46. Vnútroštátny právny predpis je spôsobilý vážne ohroziť výsledok stanovený smernicou vždy vtedy, keď môže vyvolať situáciu nezlučiteľnú s cieľmi Spoločenstva, ktorá je trvalá.

47. Táto situácia môže byť vyvolaná buď prijatím právneho predpisu, alebo vytvorením skutkového stavu, ktorý odporuje cieľom Spoločenstva a ktorý možno len ťažko zvrátiť.

15 — Rozsudok Inter-Environnement Wallonie, už citovaný, bod 47.

16 — Rozsudky ATRAL, už citovaný, bod 59; Mangold, už citovaný, bod 60, a Adeneler a i., už citovaný, bod 121.

48. Dalo by sa predpokladať, že na vnútroštátnej úrovni sú počas lehoty na prebratie smernice Spoločenstva uložené povinnosti, ktoré môžu vyvolať určitú situáciu alebo uložiť riešenia, ktoré možno ťažko zvrátiť, pričom tieto povinnosti presahujú požiadavky Spoločenstva a v podstate im odporujú.

49. Vnútroštátny právny predpis môže napríklad stanoviť povinnosti, ktorých splnenie by mohlo zmariť účel harmonizácie vykonanej na európskej úrovni alebo uložiť rozhodnutia, ktoré môžu pretrvávať aj po uplynutí lehoty na prebratie smernice a neskôr ovplyvniť vývoj rozhodnutí Spoločenstva.

50. K týmto prípadom asi možno zaradiť belgické nariadenie, ktoré by nanajvýš mohlo niektorým leteckým spoločnostiam, ktoré prevádzkujú lety v Európe, stanoviť povinnosť, že musia nahradiť svoje lietadlové parky.

51. Ako ďalšiu treba posúdiť aj okolnosť, ktorá sa týka prípadnej dočasnej potreby prijatých opatrení. Tejto potreby by sa členský štát mohol dovolávať, aby tak odôvodnil prijatie ustanovení, ktoré sú s požiadavkou Spoločenstva nezlučiteľné. [17]

17 — Rozsudok Inter-Environnement Wallonie, už citovaný, bod 49.

B — *Tvrdenia Belgického kráľovstva na svoju obranu*

Otázka neprípustnosti

52. Belgické kráľovstvo vo svojich písomných pripomienkach uvádza, že Komisia sa vo svojom návrhu podľa článku 226 ods. 2 Zmluvy ES dovoláva toho, že belgická vláda pristúpila pred uplynutím lehoty na prebratie k prebratiu uvedenej smernice prijatím kráľovského nariadenia z 25. septembra 2003 [18] týkajúceho sa zavedenia prevádzkových obmedzení na letisku Brusel-National bez toho, aby súčasne zrušila alebo zmenila sporné nariadenie.

53. V bodoch 20 až 29 vyjadreniach k žalobe Belgicko vytýka Komisii, že svoju žalobu doplnila o ďalší žalobný dôvod (ktorý neuviedla v odôvodnenom stanovisku) — týkajúci sa správania Belgicka po uplynutí lehoty na prebratie uvedenej smernice. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora tento žalobný dôvod nie je prípustný. [19]

54. Domnievam sa, že tvrdenie, ktoré Belgické kráľovstvo uvádza na svoju obranu, nie je dôvodné.

18 — Uverejnené v Moniteur belge 26. septembra 2003.

19 — Rozsudok z 22. septembra 2005, Komisia/Belgicko, C-221/03, Zb. s. I-8307, bod 38.

55. V skutočnosti nejde o doplnenie žaloby o nový dôvod ani o výhradu týkajúcu sa prebratia predmetnej smernice do belgického práva. Nebol uvedený žiadny nový žalobný dôvod.

56. Podľa Komisie je účelom tohto tvrdenia len vysvetlenie toho, že na konci lehoty na prebratie a pri samotnom akte prebratia nedošlo k zrušeniu sporného opatrenia a že toto opatrenie sa nedá považovať za prechodné ustanovenie. Okrem toho Belgické kráľovstvo, napriek postupu pred podaním žaloby, nezmenilo vnútroštátny právny poriadok tak, ako to požadovala Komisia, a v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi zo smernice 2002/30.

Ďalšie tvrdenia Belgického kráľovstva na svoju obranu

57. Obrana Belgického kráľovstva proti tvrdeniam Komisie sa zameriava predovšetkým — s výnimkou otázky neprípustnosti žaloby — na to, že kráľovské nariadenie je so smernicou zlučiteľné a že požiadavky Spoločenstva boli riadne splnené.

58. Belgické kráľovstvo tvrdí, že ustanovenia kráľovského nariadenia zo 14. apríla 2002 sa majú považovať za existujúce prevádzkové obmedzenia podľa článku 7 smernice.

59. S ohľadom na tvrdenia Belgicka by sa smernica mala vykladať v tom zmysle, že ak uvedený článok 7 odkazuje na „prevádzkové obmedzenia, ktoré už boli v platnosti k dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice“, nevzťahuje sa na ustanovenia kráľovského nariadenia z apríla 2002, aj keď boli formálne prijaté až po nadobudnutí účinnosti smernice.

60. Stanovisko Belgického kráľovstva sa opiera o výklad výrazu „v platnosti“. Na tieto účely odkazuje na rozdiely medzi prijatým znením a znením formulovaným v návrhu Komisie, pričom na porovnanie uvádza aj anglické znenie.[20] V jeho prvom znení bol použitý pojem „uplatnené“ („already in force“ v anglickom znení) namiesto pojmu „v platnosti“ („established“), ktorý je použitý v konečnom znení.

61. Belgická vláda poukazuje na to, že rozhodnutia schválené v rámci kráľovského

20 — KOM(2001) 695 v konečnom znení.

nariadenia zo 14. apríla 2002 boli ústrednou vládou prijaté už 11. februára 2000 (na podporu tejto okolnosti sa belgická vláda dovoláva širokého mediálneho pokrytia tohto politického rozhodnutia) a že omeškanie s jeho konečným prijatím možno pripísať zložitosti vnútorného usporiadania belgického štátu a rozdeleniu právomocí medzi štát a federálne samosprávne celky.

62. S týmto tvrdením nemožno súhlasiť. Na uznanie rozdielu medzi pojmami „uplatnené“ a „v platnosti“, ktoré boli postupne použité v porovnávaných zneniach, nie je nevyhnutné prijať výklad Belgického kráľovstva; pojem „v platnosti“ je zjavne odlišný od pojmu, ktorý zodpovedá predstave politického rozhodnutia, na ktorý odkazuje žalovaný účastník.

63. Okrem toho treba pripomenúť, že odchýlka, ktorú predpokladá článok 7 a ktorá predstavuje výnimku zo všeobecne uplatniteľných ustanovení smernice a medzinárodných dohôd, ktoré stáli pri jej vzniku, môže byť vykladaná len užšie. [21]

21 — Rozsudky z 11. januára 2005, Stadt Halle a RPL Lochau, C-26/03, Zb. s. I-1, bod 46, a zo 6. apríla 2006, ANAV, C-410/04, Zb. s. I-3303, bod 26.

64. Zmysel článku 7 možno lepšie pochopiť z odôvodnenia č. 18 samotnej smernice, podľa ktorého:

„je potrebné umožniť pokračovanie existujúcich protihlukových opatrení špecifických pre letiská a niektoré technické zmeny čiastkových prevádzkových obmedzení“.

65. Toto odôvodnenie zdôrazňuje požiadavku ponechať len obmedzenia, ktoré boli platné k okamihu nadobudnutia účinnosti smernice; samotný názov článku 7 odkazuje na „existujúce prevádzkové obmedzenia“.

66. Sporné nariadenie, rovnako ako akýkoľvek akt obsahujúci právne normy, začína v právnom poriadku existovať od okamihu, keď podľa vnútroštátnych pravidiel dôjde k jeho formálnemu prijatiu; tento okamih je neoddeliteľne spojený s okamihom jeho úradného uverejnenia, na ktoré sa viažu jeho účinky.

67. Samotné nariadenie uverejnené v *Moniteur belge* 17. apríla 2002, ako dátum jeho prijatia uvádza 14. apríl. Ide o skutočnosti, na ktoré môže výklad odkázať.

68. Keby pri určovaní výnimiek z uplatňovania právnej úpravy Spoločenstva bolo možné odkázať na dátumy týkajúce sa politických rozhodnutí, ktoré nepodliehajú úplnému režimu uverejňovania, bola by ohrozená právna istota.

69. K tomu treba dodať, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora členské štáty sa nemôžu dovolávať vnútroštátnych okolností alebo praktických ťažkostí, aby odôvodnili omeškanie s prebratím aktu Spoločenstva. [22] Túto judikatúru možno uplatniť *mutatis mutandis* aj na danú situáciu.

70. Na účely stanovenia politík, ktoré už boli v určitom čase členským štátom prijaté, nie je možné dovolávať sa okolností, ktoré sa týkajú vnútroštátnych postupov na ich prijatie. Naopak je potrebné zobrať do úvahy čas prijatia rozhodnutia, ktorý je stanovený na základe vnútroštátnych zákonov a úradných aktov uverejňujúcich správne a právne rozhodnutia.

22 — Rozsudky z 2. augusta 1993, Komisia/Holandsko, C-303/92, Zb. s. I-4739; z 21. januára 1999, Komisia/Portugalsko, C-150/97, Zb. s. I-259; z 22. apríla 1999, Komisia/Nemecko, C-272/97, Zb. s. I-2175; z 25. novembra 1999, Komisia/Írsko, C-212/98, Zb. s. I-8571; z 13. apríla 2000, Komisia/Španielsko, C-274/98, Zb. s. I-2823; zo 6. júla 2000, Komisia/Belgicko, C-236/99, Zb. s. I-5657; z 23. novembra 2000, Komisia/Francúzsko, C-319/99, Zb. s. I-10439; zo 7. decembra 2000, Komisia/Taliansko, C-423/99, Zb. s. I-11167; z 5. apríla 2001, Komisia/Grécko, C-494/99, Zb. s. I-2761, a zo 4. októbra 2001, Komisia/Luxembursko, C-450/00, Zb. s. I-7069.

71. A teda výnimku, ktorú predpokladá článok 7 smernice, nemožno uplatniť na ustanovenia kráľovského nariadenia zo 14. apríla 2002.

72. Belgické kráľovstvo subsidiárne tvrdí, že keby Súdny dvor nepovažoval nariadenie za opatrenie zavedené pred smernicou, uvedené nariadenie je zlučiteľné s cieľmi, ktoré smernica sleduje, a okrem toho zapĺňa právne vákuum, ktorá vzniklo zrušením nariadenia (ES) č. 925/1999.

73. Ani toto tvrdenie nemožno prijať.

74. Treba pripomenúť, že účelom smernice je aj prekonanie nariadenia s cieľom zmeniť politiku Spoločenstva v danej oblasti a nahradiť tak skorší prístup prístupom, ktorý je definovaný ako „vyvážený“.

75. Z týchto dôvodov právna úprava zavedená nariadením, ktorá nadväzuje na skôr platné nariadenie, ktorá však bola prijatá až po zrušení tohto nariadenia, môže byť spôsobilá vážne ohroziť dosiahnutie cieľov stanovených smernicou.

76. Na stanovenie právnych predpisov, ktoré by sa po zrušení nariadenia mohli prípadne uplatniť, by sa mal zohľadniť prístup daný samotnou smernicou.

77. Okrem toho nemožno súhlasiť so stanoviskom Belgického kráľovstva, že povinnosti Spoločenstva boli úplne splnené prijatím uvedeného nariadenia z 25. septembra 2003.

78. Okolnosť, že v súčasnosti je jediným letiskom s počtom pohybov civilných podzvukových lietadiel vyšším ako 50 000 ročne Brusel-National a že nariadenie, ktoré sa vzťahuje len na letisko Brusel-National bolo účinne prijaté, neumožňuje domnievať sa, že nariadenie zo 14. apríla 2002 sa nachádza mimo rozsahu pôsobnosti smernice.

79. Nariadenie zo 14. apríla 2002 je všeobecne záväzným nariadením, pretože sa nijako neobmedzuje len na letiská, ktoré do pôsobnosti smernice nespadajú. Z týchto dôvodov môže ohroziť splnenie povinností vyplývajúcich zo smernice.

80. Povinnosť belgického štátu zabezpečiť prebratie smernice je nezávislá od samotnej existencie letiskových činností na území členského štátu, ktoré spadajú do oblasti jej pôsobnosti.

81. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora — citovanej aj s odkazom na smernicu 2002/30 — neexistencia zvláštnej činnosti v určitom členskom štáte, ktorú smernica predpokladá, nemôže tento štát zbaviť uloženej povinnosti prijať zákonné alebo podzákonné opatrenia, ktorými sa zabezpečí, aby boli všetky ustanovenia tejto smernice primerane prebraté. [23]

82. Tvrdenie týkajúce sa prípadného právneho vákua, ktoré malo vzniknúť zrušením nariadenia (ES) č. 925/1999, musí byť teda zamietnuté. Skoršia vnútroštátna právna úprava a smernica 92/14/EHS [24] totiž zostávajú účinné a členské štáty majú naďalej možnosť prijímať vnútroštátne právne predpisy zlučiteľné s ustanoveniami smernice 2002/30.

23 — Rozsudky z 13. decembra 2001, Komisia/Írsko, C-372/00, Zb. s. I-10303, bod 11, a z 8. júna 2006, Komisia/Luxembursko, C-71/05, neuverejnený v Zbierke, bod 12.

24 — Smernica Rady z 2. marca 1992 o obmedzení prevádzky lietadiel podľa časti II, kapitoly 2, zväzku I prílohy 16 k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, druhé vydanie (1988), Ú. v. ES L 76, s. 21; Mim. vyd. 07/001, s. 363.

83. Z vyššie uvedených dôvodov sa domnievam, že kráľovské nariadenie zo 14. apríla 2002 — tým, že počas plynutia lehoty na prebratie smernice Spoločenstva 2002/30 zavádza prevádzkové obmedzenia, ktoré s ňou nie sú zlučiteľné, a tým, že takto závažným spôsobom obmedzuje možnosť prevádzky určitej kategórie lietadiel — je spôsobilé vážne ohroziť výsledok stanovený smernicou.

IV — Návrh

84. Na záver navrhujem, aby Súdny dvor určil, že:

Belgické kráľovstvo si tým, že počas plynutia lehoty na prebratie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/30/ES z 26. marca 2002 o pravidlách a postupoch zavedenia prevádzkových obmedzení podmienených hlukom na letiskách Spoločenstva prijalo kráľovské nariadenie zo 14. apríla 2002 o nočnej prevádzke určitých civilných podzvukových lietadiel, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo smernice 2002/30/ES a z článku 10 druhého odseku ES v spojení s článkom 249 tretím odsekom ES.